

kun tilslutte sig den pågældende bestemmelse under iagttagelse af proceduren i grundlovens § 20.

2.3.6.4.5. Overgangen til tredje fase.

De ovenfor fremhævede bestemmelser i unionstraktaten om Den Økonomiske og Monetære Union, som forudsætter anvendelse af grundlovens § 20, finder først anvendelse ved overgangen til tredje fase.

I den til unionstraktaten knyttede Protokol om visse bestemmelser vedrørende Danmark er der taget forbehold om proceduren ved Danmarks overgang til tredje fase. Protokollen indeholder bl. a. følgende bestemmelser:

»...

den danske grundlov indeholder bestemmelser, der kan indebære en folkeafstemning i Danmark forud for Danmarks deltagelse i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union,

...

1. Den danske regering underretter Rådet om sin holdning vedrørende deltagelse i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union, inden Rådet foretager sin vurdering i henhold til Traktatens artikel 109 J, stk. 2.

2. I tilfælde af, at Danmark meddeler, at det ikke vil deltage i tredje fase, skal Danmark have en undtagelse. Virkningen af denne undtagelse er, at alle artikler og bestemmelser i Traktaten og ESCB-statutten, hvori der henvises til en dispensation, vil gælde for Danmark.

...«

Da de nævnte bestemmelser først får virkning efter overgangen til tredje fase, kan det anføres, at det ikke stiller sig som nødvendigt at gennemføre proceduren efter grundlovens § 20 på nuværende tidspunkt. Heroverfor kan det anføres, at en række hensyn, herunder af retsteknisk karakter, kan tale for at gennemføre én samlet § 20-procedure vedrørende hele traktaten om Den Europæiske Union. Spørgsmålet er derfor, om der er noget til hinder herfor.

Det bemærkes, at der må tages stilling til et tilsvarende spørgsmål i forbindelse med art. K.9. i tredje søjle, jf. nedenfor i pkt. 2.5.3.

Spørgsmålet om proceduren i forbindelse med overgangen til tredje fase har været berørt i forbindelse med regeringens besvarelse af spørgsmål 31 af 23. december 1991 fra Folketingets Markedsudvalg (alm. del – bilag 379). Spørgsmålet angik Danmarks notifikation af sin holdning til tredje fase, og om der skal afholdes folkeafstemning herom inden december 1996. I regeringens svar af 9. januar 1992 anførtes bl. a. følgende:

»...

Som nævnt på mødet i Folketingets Markedsudvalg den 13. december 1991 er regeringen indstillet på at drøfte tilrettelæggelsen af den danske beslutningsprocedure ved overgangen til den tredje fase indgående med Folketingets Markedsudvalg, når spørgsmålet til den tid bliver aktuelt.«

Spørgsmålet om, hvornår § 20-proceduren kan iværksættes, ses ikke udtrykkeligt behandlet i den statsretlige litteratur.

Poul Andersen, side 497, anfører, at en overladelse i henhold til § 20 godt kan finde sted under den form, at bestemt angivne beføjelser stilles til disposition, således at det beror på en beslutning af den mellemfolkelige myndighed, om og hvornår beføjelsen skal udnyttes.

I en artikel i *Ugeskrift for Retsvæsen* 1991 B, side 281 ff, synes Michael H. Jensen og Jørgen Albæk Jensen i note 28 at tilslutte sig dette synspunkt om »latent overdragelse«.

En formentlig tilsvarende problemstilling er omtalt af *Zahle*, der side 149 bl. a. anfører følgende:

»Loven og traktatgrundlaget må indeholde en stillingtagen til, hvorvidt en beføjelse er overladt eller ej. Det kan således ikke – efter traktaten og en § 20-lov – bero på en beslutning i den supranationale myndighed, hvorvidt en beføjelse skal 'overlades' eller ej. Noget andet er, at der næppe i grl § 20 er taget stilling til den situation, at en beføjelse er overladt til den supranationale myndighed, men